

Caritas Internationalis

Codi ètic i Codi de conducta del personal

Roma, maig de 2014
Aprovats per la RepCo el 18 maig de 2014

Esforçant-nos per viure els nostres valors: Codi ètic per a Caritas Internationalis¹

Introducció

El treball de Càritas és motivat, orientat i definit per les Sagrades Escripures, la doctrina i la tradició de l'Església catòlica i la trobada personal d'amor amb els necessitats.² "Càritas és la carícia de l'Església per al seu poble"³ i encarna l'opció preferencial pels pobres, els exclosos i els marginats. Càritas s'esforça per aconseguir el desenvolupament integral de la persona i alleujar el sofriment ocasionat per catàstrofes, conflictes i injustícies.

L'Article 1.3 del Reglament Intern de Caritas Internationalis prescriu que: "Les organitzacions membres han de complir amb estàndards mínims de governança, d'infraestructura organitzativa, de viabilitat financera, de responsabilitat i d'observança dels codis de conducta, segons decisió del Consell Representatiu. Aquestes organitzacions continuen essent autònomes pel que fa a la seva situació jurídica, econòmica i contractual".

A més dels Estatuts i del Reglament Intern que proporcionen el marc jurídic canònic per a Caritas Internationalis s'han elaborat diversos estàndards i pautes per al treball de la Confederació, incloent-hi els següents, la condició dels quals no ha canviat.

- La Cooperació Solidària de Caritas (2003)
- El Marc de Caritas Internationalis per a la Protecció de la infància (2004)
- Caritas Internationalis i les relacions amb els militars (2006)
- Directrius de Caritas Internationalis per a la justícia mediambiental (2006)
- Directrius de Caritas Internationalis per a les emergències (2007)
- Estàndards de Gestió de Caritas Internationalis (2013)

Caritas Internationalis també és signatària de:

- El Codi de Conducta per a la Creu Roja Internacional i el Moviment Mitja Lluna Roja i les organitzacions no governamentals.
- La Carta Humanitària i les Normes Mímines de Resposta Humanitària en casos de desastre del projecte Esfera.

A més, com una de les xarxes més importants en la comunitat humanitària i de desenvolupament, Caritas Internationalis busca millorar el seu treball activament i fer tot el possible per a incorporar bones pràctiques tan bon punt es vagin desenvolupant.

---

¹Caritas Internationalis és una confederació mundial de 164 organitzacions membres nacionals de l'Església catòlica que ofereix assistència humanitària, desenvolupament, serveis socials i incidència a prop de 200 països i territoris en tot el món.

²"Quan hom es troba amb una persona molt necessitada, el cor es fa més i més gran! Perquè en unir-nos es multiplica la capacitat d'estimar –trobar-nos amb altres fa el nostre cor més gran! Feu-ho, si us plau!", Papa Francesc, videomissatge amb motiu de la festa de Sant Gaietà, 7 d'agost de 2013 (<http://www.zenit.org/en/articles/pope-francis-message-for-the-feast-of-saint-cajetan>).

³"Papa Francesc: Una Església sense caritat no existeix", 16 de maig de 2013 (<http://newswire.crs.org/pope-francis-a-church-without-charity-does-not-exist>).

Aquest codi ètic es basa en els valors i principis continguts en els documents acabats d'esmentar i que són resumits en una declaració normativa que comprèn el marc ètic reglamentari al qual s'espera que tots els membres i el personal⁴ s'adhereixin. Caritas Internationalis, els seus membres i el seu personal aspiren a personificar aquests valors i principis en tot el seu treball i, en fer-ho, ser testimonis actius de la compassió de Crist present al món.

Els estàndards mínims de Caritas Internationalis indiquen com es tradueix aquest codi ètic en política i comportament organitzatiu i inclou un procediment per a avaluar la seva observança per part dels seus membres. El Codi de Conducta per al Personal descriu el comportament que s'espera de tot el personal de Càritas.

Caritas Internationalis té la seguretat que la majoria dels seus membres i del personal actua amb gran consciència i integritat, i exemplifica els valors i principis d'aquest codi ètic sense necessitat de referències explícites. El document és una norma rectora per als membres de Caritas Internationalis i el seu personal a tots els nivells. No obstant això, mitjançant aquest codi ètic assegurem que hi hagi major claredat, en tota la Confederació, especialment en relació amb la seva identitat i missió eclesial. S'espera que els membres de la Confederació Caritas: i) adoptin aquest codi ètic i els seus principis operatius tal com està redactat, o ii) ho adaptin a les seves pròpies organitzacions, o assegurin que hi hagi coincidència entre tots dos. Es pretén que aquest codi ètic també sigui adoptat per les Càritas diocesanes, però si aquest no fos el cas i la implementació del programa la duguessin a terme les diòcesis o contraparts a nom de membres de Caritas Internationalis, aquestes haurien d'assegurar que, mitjançant acords específics, fossin aplicats degudament aquests estàndards mínims.

Aquest codi hauria de ser inclòs en les polítiques de Recursos Humans de les Càritas nacionals i diocesanes, i el personal d'aquestes organitzacions hauria de rebre'n una còpia, formació sobre el codi i observar-lo.

Valors i principis

Tota vida humana és sagrada, des de la concepció fins a la mort natural. Fets a imatge i semblança de Déu, totes les dones i tots els homes han estat creats amb una dignitat única, ja que tenen "superioritat sobre les coses i els seus drets i deures són universals i inviolables".⁵ "L'home és, en efecte, per la seva íntima naturalesa, un ésser social, i no pot viure ni desenvolupar les seves qualitats sense relacionar-se amb els altres".⁶ "Tota la vida social és expressió del seu inconfusible protagonista: la persona humana",⁷ que, "lluny de ser l'objecte i element passiu de la vida social, és, ha de ser i ha de continuar essent el seu agent, el seu fonament i la seva finalitat".⁸ "L'ordre social cal desenvolupar-lo diàriament, fonamentar-lo en

---

⁴ Als efectes d'aquest codi, "personal" es refereix a membres directius, empleats, voluntaris, assessors i a tots aquells qui actuen com a representants de la Confederació a tots els nivells.

⁵ Concili Vaticà II, Constitució Pastoral de l'Església al Món Modern: *Gaudium et spes* (http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_const_19651207_gaudium-et-spes_sp.html), § 26.

⁶ *Ibid.*, § 12.

⁷ Pontifici Consell per la Justícia i la Pau: Compendi de la Doctrina Social de l'Església, §106 (http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_sp.html).

⁸ Pius XII, Radiomissatge del 24 de desembre de 1944, 5: AAS 37 (1945), 12.

la veritat, edificar-lo sobre la justícia i vivificar-lo per l'amor. Però ha de trobar en la llibertat un equilibri cada vegada més humà".⁹

La dignitat humana i la naturalesa social de la persona humana són el fonament i la inspiració d'una visió moral de la societat, que s'aconseguirà si vivim d'acord amb els següents valors i principis:

Valors:

1. **Justícia:** responent a la crida de la fe, ens esforcem a construir un ordre moral just i les "relacions correctes" en les nostres pròpies vides i organitzacions, en les comunitats en les quals treballem i en tota la creació de Déu. Acompanyem, servim i advoquem a favor de la causa d'aquells qui han estat empobrits i marginats. Els ajudem transformant les societats en les quals viuen i les estructures que els mantenen pobres.

"La societat assegura la justícia social quan realitza les condicions que permeten a les associacions i a les persones d'obtenir allò que els és degut segons la seva naturalesa i la seva vocació. La justícia social està vinculada al bé comú i a l'exercici de l'autoritat".¹⁰

2. **El bé comú:** el gaudi de la dignitat humana i la capacitat per a créixer en comunitat es veuen afectats per la manera com s'organitza la nostra societat: social, cultural, econòmica, legalment i políticament. Treballem en el si de la comunió universal de l'Església catòlica, i amb altres tradicions religioses, governs, la societat civil en general i les autoritats, per protegir la dignitat humana, exercir els drets i responsabilitats individuals i socials i promoure el bé comú.

"Una societat que, en tots els seus nivells, vol positivament estar al servei de l'ésser humà és aquella que es proposa com a meta prioritària el bé comú, com un bé de tots els homes i de tot l'home. La persona humana no pot trobar satisfacció en ella mateixa, és a dir, a part del fet que ella existeix "amb" els altres i "per a als" altres.¹¹ El bé comú està sempre orientat al progrés de les persones: "L'ordre de les coses ha de ser subordinat a l'ordre social i no a la inrevés".¹²

3. **Desenvolupament humà integral:** considerem que el desenvolupament es basa en la comprensió cristiana i global de la persona humana, en el context i l'experiència de la família i de la comunitat en general, amb inclusió d'elements espirituals, psicològics, emocionals, físics, materials i econòmics. En qualsevol lloc on treballem hem d'esforçar-nos per aconseguir el desenvolupament de la persona i la comunitat, transformant els sistemes socials injusts. Cal assegurar que en el nostre treball hi hagi una ferma vinculació entre els components d'ajuda, rehabilitació i desenvolupament.

"Per ser autèntic [el desenvolupament] ha de ser integral, és a dir, ha de promoure tots els homes i qualsevol persona... La persona no és veritablement persona, més que en la mesura en què, mestressa de les seves accions i jutge del seu valor, es fa autora del seu

---

⁹*Gaudium et spes*, § 26.

¹⁰ Catecisme de l'Església catòlica, § 1928.

¹¹ Compendi de la Doctrina Social de l'Església, § 165.

¹² Compendi de la Doctrina Social de l'Església, § 165.

progrés, segons la naturalesa que li ha estat donada pel seu Creador i de la qual assumeix lliurement les possibilitats i les exigències".¹³

4. **Compassió:** units en una sola família humana, el sofriment dels altres ens ha de commoure profundament. Tenim el deure moral de reconèixer l'essència humana i respondre a tot sofriment. Aquest deure és primordial tant per a la nostra identitat com a organització, com pel fet de ser membres de la família humana. Per consegüent, com a membres de la comunitat internacional, reconeixem que la nostra obligació és oferir assistència humanitària de la mateixa manera que s'ha de garantir que puguem fer-ho sense obstacles.

"El programa del cristià —el programa del Bon Samarità, el programa de Jesús— és un 'cor que veu'. Aquest cor veu on es necessita amor i actua en conseqüència".¹⁴ Com ens va dir Jesús: "Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus petits, a mi m'ho fèieu".¹⁵

5. **Opció preferencial per i amb els pobres i els oprimits:** de conformitat amb l'Evangeli de Jesús, optem per acompanyar els pobres, els marginats i els oprimits. Estem compromesos a combatre la pobresa deshumanitzadora que roba a la gent la seva dignitat i la seva humanitat. Ens guiem per les Escripures cristianes per treballar per la llibertat dels oprimits, aconseguir que els béns de la terra es comparteixin de forma equitativa i ajudar els marginats a ser responsables del seu propi desenvolupament. Defensem la causa dels pobres com si fos la nostra, col·locant-nos al seu costat. Els acompanyem en la seva necessitat i ens enfrontem a la injustícia que pateixen.

"El dejuni que jo aprecio és aquest: allibera els que han estat empresonats injustament; deslliga les corretges del jou; deixa lliures els oprimits i trosseja jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, vesteix el qui va despul·lat. No els defugis, que són germans teus!".¹⁶

"La lluita contra la pobresa troba un fort estímul en l'opció o l'amor preferencial de l'Església pels pobres".¹⁷ "Els pobres han de ser considerats no com un problema, sinó com a persones que poden convertir-se en els principals constructors d'un futur nou i més humà per a tots".¹⁸

6. **Respecte:** respectem les tradicions religioses, la cultura, les estructures i els costums en la mesura que milloren i defensen la dignitat de la persona humana.

"Una societat justa pot ser realitzada solament en el respecte de la dignitat transcendent de la persona humana".¹⁹

---

¹³ Papa Pau VI, *Populorum progressio, Sobre el desenvolupament dels pobles*, § 14 i 34 (1967) (http://www.vatican.va/holy_father/paul_vi/encyclicals/documents/hf_p-vi_enc_26031967_populorum_sp.html).

¹⁴ Papa Benet XVI, *Deus Caritas Est*, §31 (2005). (http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20051225_deus-caritas-est_sp.html).

¹⁵ Mateu 25,40.

¹⁶ Isaïes 58,6-7.

¹⁷ Cfr. Joan Pau II, Discurs a la Tercera Conferència General de l'Episcopat Llatinoamericà, Puebla, Mèxic (28 de gener de 1979), I/8: AAS 71 (1979), 194-195.

¹⁸ Joan Pau II, Missatge per a la Celebració de la Jornada Mundial de la Pau 2000 (http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/es/messages/peace/documents/hf_jp-ii_mes_08121999_xxxiii-world-day-for-peace.html).

¹⁹ Compendi de la Doctrina Social de l'Església, § 132.

7. **Solidaritat:** treballem en solidaritat amb els pobres i els marginats per tal d'aconseguir els fruits de la pau, la justícia i el desenvolupament humà. La solidaritat ens uneix en la visió comuna de crear un món on tots els éssers humans rebin el que per dret els correspon com a fills i filles de Déu.

"La solidaritat confereix un relleu particular a la intrínseca sociabilitat de la persona humana, a la igualtat de tothom en dignitat i drets i al camí comú dels homes i dels pobles cap a una unitat cada vegada més convincent".²⁰

Principis:

1. **Col·laboració:** "L'autèntica col·laboració implica un compromís a llarg termini amb els objectius acordats, basats en els valors compartits, les estratègies i la informació. Es caracteritza per un retorn d'informació fiable, una planificació conjunta, l'acompanyament, la transparència i la coresponsabilitat, així com per una obertura sincera i una sensibilitat davant de les necessitats, dels sentiments, de les competències, de l'experiència i de la sensatesa dels altres. Es basa en el respecte mutu, la confiança i la bona voluntat. El partenariat eficaç crea solidaritat entre les organitzacions membres, altres organitzacions que comparteixen la nostra visió i les comunitats i persones amb qui treballem".²¹

"...Caritas Internationalis promou la cooperació entre els seus membres, sense menystenir la seva deguda autonomia, duent a terme tasques de motivació, coordinació, representació i foment de capacitats".²²

2. **Subsidiarietat:** assegurem que el poder, les decisions i la responsabilitat siguin retornats al nivell més baix en que es poden exercir adequadament. En fer-ho ens esforcem a maximitzar i aprofitar les capacitats i els recursos locals. Els membres nacionals, diocesans i parroquials són centrals per a la nostra identitat com a Càritas, i ens esforcem a promoure'ls i enfortir-los i a permetre que assumeixin major autonomia i responsabilitat.

"Com que no es pot manllevar als individus i donar a la comunitat el que ells poden realitzar amb el seu propi esforç i iniciativa; així tampoc no és just, i seria un greu perjudici i pertorbació del recte ordre, manllevar a les comunitats menors i inferiors el que elles poden fer i proporcionar i donar-ho a una societat major i més elevada, ja que tota acció de la societat, per la seva pròpia força i naturalesa, ha de prestar ajuda als membres del cos social, però no destruir-los ni absorbir-los".²³

3. **Participació:** assegurem que aquells a qui servim participin en el disseny, la gestió i la implementació dels projectes que duem a terme a favor seu i en les decisions que hi són associades des de l'avaluació inicial fins a l'avaluació final. La participació és una expressió de la dignitat humana i implica responsabilitat compartida per a la comunitat humana. Càritas està compromesa en processos de desenvolupament que donin prioritat a la participació activa com a fonament d'una societat democràtica i inclusiva.

---

²⁰ Compendi de la Doctrina Social de l'Església, § 192.

²¹ La cooperació solidària a Càritas: Manual de Caritas Internationalis per la Reflexió i l'Acció, Roma, 2003 (<http://caritas.org/fr/qui-sommes-nous/publications-et-rapports/>), pdf, p.5.

²² Estatuts de Caritas Internationalis, article 1.5.

²³ Papa Pius XI, Carta encíclica *Quadragesimo anno*, §79 (http://w2.vatican.va/content/pius-xi/es/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_19310515_quadragesimo-anno.html).

"...la dignitat de la persona humana comporta el dret a prendre part activa en la vida pública i a contribuir al bé comú".²⁴

- 4. Apoderament:** ajudem la gent a desenvolupar i assolir el seu ple potencial, i a establir relacions de respecte mutu perquè així pugui controlar i millorar la seva qualitat de vida. Mitjançant el desenvolupament humà integral i l'apoderament, promourem comunitats locals actives i poderoses, els membres de les quals desenvoluparan un paper important en la societat civil.

"Vull que hi hagi activitat, soroll... Vull que l'Església surti al carrer, vull que ens defensem de tot el que sigui mundanitat, del que sigui instal·lació, del que sigui comoditat, del que sigui clericalisme, del que sigui estar tancats en nosaltres mateixos. Les parròquies, els col·legis, les institucions han de sortir".²⁵

- 5. Independència:** com a entitats no governamentals, els membres de Càritas estableixen les pròpies prioritats operatives i programes i no permeten que ens convertim en instruments d'interessos polítics o econòmics estrangers o nacionals, especialment quan no concorden amb la Doctrina Social de l'Església catòlica.

"Signes positius del món contemporani són la creixent consciència de solidaritat dels pobres entre si, així com també les seves iniciatives de mutu suport i la seva afirmació pública en l'escenari social, no recorrent a la violència, sinó presentant les seves mancances i els seus drets enfront de la ineficiència o la corrupció dels poders públics".²⁶

- 6. Bona administració i responsabilitat:** farem tot el possible per retre comptes a aquells a qui servim, als qui donen suport la nostra tasca i a la societat en general. Així mateix, ens assegurem d'administrar bé els recursos que ens han estat confiats.

"De vegades, el destinatari de les ajudes resulta útil a qui l'ajuda i, així, els pobres serveixen per a mantenir costosos organismes burocràtics, que destinen a la pròpia conservació un percentatge massa elevat d'aquests recursos que haurien de ser destinats al desenvolupament. En aquest punt, seria desitjable que els organismes internacionals i les organitzacions no governamentals s'esforcessin per una transparència total, informant als donants i a l'opinió pública sobre la proporció dels fons rebuts que es destina a programes de cooperació, sobre el veritable contingut d'aquests programes i sobre la distribució de les despeses de la institució mateixa".²⁷

- 7. Igualtat, universalitat, imparcialitat i obertura a tots els pobles:** tot home, dona, nen i nena ha estat creat igual i cadascun fa una contribució única al nostre món, realitzant col·lectivament el que és plenament humà. Ens comprometem que hi hagi una participació equitativa i activa de dones i homes, nenes i nens en tot el nostre treball.

---

²⁴Encíclica del papa Joan XXIII, *Pacem in terris*, sobre l'establiment de la pau universal en la veritat, la justícia, la caritat i la llibertat (1963), § 26

(http://w2.vatican.va/content/john-xxiii/es/encyclicals/documents/hf_j-xxiii_enc_11041963_pacem.html).

²⁵ Papa Francesc, Paraules als joves argentins, Río de Janeiro, 25 de juliol de 2013

(http://www.vatican.va/holy_father/francesco/speeches/2013/july/documents/papa-francesco_20130725_gmg-argentini-rio_sp.html).

²⁶Sollicitudo Rei Socialis, papa Joan Pau II, amb motiu del vintè aniversari de *Populorum progressio*

(1987), § 39 (http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_30121987_sollicitudo-rei-socialis_sp.html).

²⁷Papa Benet XVI, *Caritas in Veritate*, 2009 § 47

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20090629_caritas-in-veritate_sp.html).

Servim les persones de manera imparcial, especialment les més pobres i vulnerables, d'acord amb avaluacions objectives de les seves situacions i les necessitats que reclamen; independentment de la seva raça, edat, sexe, capacitat física, ètnia, credo o filiació política, sense fer cap tipus de discriminació.

"Hem de... reconèixer, afirmar i defensar la mateixa dignitat de l'home i la dona: ambdós són persones, diferents de qualsevol altre ser vivent del món que els envolta".²⁸ ...Crear per a la dona un àmbit en el qual pugui prendre la paraula i desenvolupar els seus talents mitjançant iniciatives que reforcin la seva vàlua, la seva autoestima i la seva especificitat li permetrà ocupar en la societat un lloc igual al de l'home".²⁹

- 8. Protecció:** procurem garantir la seguretat d'aquells amb qui i per a qui treballem, especialment nens, de conformitat amb la Convenció de l'ONU sobre els Drets del Nen, la legislació nacional, el Marc de Caritas Internationalis per a la Protecció de la infància (2004) i altres bones pràctiques.

"Vaig voler reconèixer personalment el sofriment infligit a les víctimes i els esforços honrats duts a terme per garantir la incolumitat dels nostres nens i per afrontar de manera adequada i transparent les acusacions quan es presenten... Pel mateix motiu, així com l'Església s'até justament a paràmetres precisos referent a això, totes les altres institucions, sense excepció, haurien d'atenir-se als mateixos criteris".³⁰

- 9. Economies locals:** sempre que sigui possible, utilitzarem recursos i productes locals i donarem suport a l'economia local, sempre que no esgotem els subministraments hi es provoqui una inflació excepcional.

"La subsidiarietat entesa en sentit positiu [és] una ajuda econòmica, institucional o jurídica oferta a les entitats socials més petites. La seva iniciativa, la seva llibertat i la seva responsabilitat, no han de ser suplantades".³¹

- 10. Cura de la creació i atenció a l'impacte mediambiental:** protegim les persones i el planeta i promovem la relació correcta amb tota la creació de Déu, ja que el planeta i tots els seus recursos han estat confiats a la humanitat. Actuant com a veritables custodis de la creació, tenim en compte el medi ambient i el llegat per a futures generacions en la planificació i implementació de tot el nostre treball.

"Conrear i custodiar la creació és una indicació de Déu donada no només a l'inici de la història, sinó a cadascun de nosaltres; és part del seu projecte; vol dir fer créixer el món

---

²⁸ Papa Benet XVI, Reunió amb els moviments catòlics per a la promoció de la dona, Parròquia de Sant Antoni, Luanda, Angola, 22 de març de 2009.

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/march/documents/hf_ben-xvi_spe_20090322_promozione-donna_sp.html).

²⁹ Papa Benet XVI, Exhortació apostòlica post sinodal *Africae Munus* (2011), § 57

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/apost_exhortations/documents/hf_ben-xvi_exh_20111119_africae-munus_en.html).

³⁰ Papa Benet XVI, Discurs als bisbes dels Estats Units d'Amèrica en la visita *Ad Limina*, 26 de novembre de 2011, Ciutat del Vaticà.

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2011/november/documents/hf_ben-xvi_spe_20111126_bishops-usa_sp.html).

³¹ Compendi, op. cit., § 186.

amb responsabilitat, transformar-lo perquè sigui un jardí, un lloc habitable per a tothom".³²

- 11. Coordinació:** ens coordinarem estretament amb els governs i les autoritats locals, esglésies, altres organitzacions religioses, la societat civil, membres de les comunitats d'ajuda i desenvolupament, i altres entitats o institucions adients.

"Nascuda de l'impuls d'aquesta Seu apostòlica, que després ha seguit i orientat la seva activitat, Caritas Internationalis es configura com una Confederació d'organismes caritatius, en general Càritas nacionals. Aquesta Confederació, sense manllevar a les Càritas nacionals l'autonomia que els és pròpia, afavoreix la seva col·laboració, desenvolupant tasques d'animació coordinació i representació".³³

- 12. Incidència:** incidirem a nivell nacional i internacional en nom dels pobres i els marginats, i amb els pobres i els marginats, per a ser testimonis de la seva difícil situació i lluitar contra les causes subjacents o estructurals de la pobresa i la injustícia. Serem agents de canvi i transformació social per a promoure el respecte pels drets humans.

"A més, voldria subratllar que la vostra missió [la de Caritas] us porta a desenvolupar un important paper en el pla internacional. L'experiència que heu adquirit en aquests anys us ha ensenyat a fer-vos portaveus davant la comunitat internacional d'una sana visió antropològica, alimentada per la doctrina catòlica i compromesa en la defensa de la dignitat de cada vida humana... Tot el que dieu i feu, el testimoniatge de la vostra vida i de les vostres activitats, és important i contribueix a promoure el bé integral de la persona humana".³⁴

- 13. Aprenentatge i desenvolupament del personal:** estem compromesos a millorar el nostre treball, la qual cosa fem mitjançant la reflexió contínua, el foment de capacitats, el monitoratge, l'avaluació, la gestió de coneixements i la planificació estratègica. Invertirem en el nostre personal per assegurar que tingui les habilitats, l'experiència i la formació necessàries per a arribar al seu ple potencial i permetre a Càritas aconseguir els seus objectius fent una discriminació positiva envers els pobres, els marginats i els oprimits.

"Les organitzacions caritatives de l'Església, començant per Càritas (a nivell diocesà, nacional i internacional), han de fer tot el que estigui al seu poder per posar a disposició els recursos i, abans que res, el personal necessari per a aquesta labor. Pel que fa al servei ofert als qui sofreixen, ha de ser competent professionalment: els qui presten ajuda han de ser formats de manera que sàpiguen fer el més apropiat i de la manera més adequada, assumint el compromís que les atencions necessàries tinguin continuïtat. Un primer requisit fonamental és la competència professional, però per si sola no és suficient. En efecte, es tracta d'éssers humans, i els éssers humans necessiten

---

³² Papa Francesc, Audiència General, 5 de juny de 2013.

(http://www.vatican.va/holy_father/francesco/audiences/2013/documents/papa-francesco_20130605_udienza-generale_sp.html).

³³ Papa Joan Pau II, *Durant el Darrer Sopar*, Carta a Caritas Internationalis per a la concessió de la Personalitat Jurídica Canònica Pública, 16 de setembre de 2004

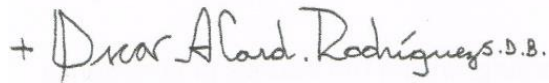
(http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/letters/2004/documents/hf_jp-ii_let_20040916_caritas-internationalis_sp.html).

³⁴ Papa Benet XVI, Discurs als participants a l'Assemblea General de Caritas Internationalis, 27 de maig de 2011, *op. cit.*

sempre una mica més que una atenció només tècnicament correcta. Necessiten humanitat. Necessiten atenció cordial".³⁵

14. Cura del personal: assegurarem que hi hagi condicions laborals justes, dignes i sostenibles per a tot el nostre personal i complirem amb el nostre deure de vetllar per la persona, promovent la bona pràctica en la gestió de recursos humans i complint les lleis laborals aplicables.

"Els drets dels treballadors, com tots els altres drets, es basen en la naturalesa de la persona humana i en la seva dignitat transcendent".³⁶

+ Oscar Alcard Rodríguez S.D.B.

Cardenal Oscar Rodríguez Maradiaga S.D.B.
President
Caritas Internationalis

Michel Roy
Secretari General
Caritas Internationalis

Amadeu Rocamora
President
Càritas Andorrana

---

³⁵ Deus Caritas Est, §31 a

³⁶ Compendi de la Doctrina Social de l'Església

(http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_2_0060526_compendio-dott-soc_fr.html), §301

Posant en pràctica els nostres valors:

Codi de conducta

del personal de Càritas Andorrana

Aquest Codi de conducta especifica les actituds i el comportament que s'espera que observi tot el personal³⁷ de Càritas. Aquest Codi dimana del Codi ètic de Càritas, amb el qual està estretament vinculat, que prescriu els valors bàsics i les pràctiques institucionals de Càritas Andorrana.

*“Les persones que tenen cura dels necessitats, en primer lloc, han de ser professionalment competents: han d'estar degudament capacitades per a fer, en cada moment, el més apropiat de la manera més adequada, i compromesos amb l'atenció continuada. Un primer requisit fonamental és la competència professional, però per ella mateixa no és suficient. En efecte, es tracta d'éssers humans, i els éssers humans necessiten sempre quelcom més que una atenció només tècnicament correcta. Necessiten humanitat. Necessiten atenció cordial”.*³⁸

Per facilitar-ne la consulta, el Codi es divideix en quatre àrees principals.

S'espera que tot el personal de Càritas:

1. Valors, conducta i ètica

- s'adhereixi, als valors socials i morals i a la doctrina de l'Església catòlica, o, si més no, els entengui i els respecti;
- asseguri en tot moment que la seva conducta personal i professional correspongui als estàndards més alts, i que aparenti ser-ho;
- actuï de bona fe i tracti els altres amb dignitat i respecte, creant un entorn que salvaguardi la diversitat;
- respecti tots els drets humans i combati la discriminació, l'assetjament, l'abús, la negligència i l'explotació que infringeixin els drets dels altres;
- eviti "imposar la seva fe als altres (...) perquè l'amor pur i generós és el millor testimoni del Déu en el qual creiem i que ens impulsa a estimar";³⁹
- s'abstingui de fer comentaris racistes, sexistes o qualsevol altre que sigui ofensiu tant en públic com en privat;
- prengui mesures raonables per protegir els altres contra danys;
- observi la legislació nacional d'Andorra o del país on treballa, dins dels límits de la consciència;
- respecti i sigui conscient dels costums i la cultura d'Andorra o del país on treballa, i hi vesteixi de conformitat;

---

³⁷ Per als propòsits d'aquest Codi de conducta, "personal" es refereix a tots els membres: directius, empleats, voluntaris i assessors.

³⁸ *Deus Caritas Est*, § 31.

³⁹ *Deus Caritas Est*, § 31c.

- asseguri que tant ell/ella com qualsevol membre del personal sota el seu càrrec actuï d'acord amb les pautes de salut, seguretat i protecció, i s'esforci a protegir els altres;
- asseguri que no es desacrediti la reputació de Càritas;
- mantingui la confidencialitat en relació amb qualsevol informació i coneixement obtinguts durant l'exercici de la seva labor amb Càritas;
- exerceixi les seves tasques de forma competent i amb amor, sense prejudicis o discriminació de cap mena, i mantingui l'opció preferencial de Càritas pels pobres;
- en cas de treballar a l'estranger, tingui en compte les sensibilitats locals a l'hora d'expressar i practicar les seves pròpies creences;
- accepti i desenvolupi solidaritat i cooperació amb les persones d'altres organitzacions Càritas.

2. Conflictes d'interès, coacció i corrupció

- eviti utilitzar llocs de poder conferits per les seves funcions com a empleats de Càritas per a exercir pressió, obtenir favors o beneficis personals econòmics, professionals, polítics o sexuals;
- manifesti per escrit qualsevol conflicte d'interès (econòmic, personal o familiar), existent o potencial, en qüestions relacionades amb el treball de Càritas, al seu supervisor o a un altre alt directiu;
- s'abstingui en tot moment d'acceptar favors, suborns o qualsevol altra forma d'enriquiment personal⁴⁰ de beneficiaris, contraparts o contractistes.

3. Protecció i custòdia de les propietats i drets de Càritas

- asseguri que els actius i la propietat intel·lectual de Càritas no es malversin i es protegeixin contra robatoris, frauds o altres danys;
- mantingui estàndards apropiats d'honestedat i integritat en la responsabilitat financera.

4. Conducta personal

- s'abstingui d'utilitzar drogues recreatives o consumir quantitats excessives d'alcohol;
- faci que la seva conducta sexual sigui apropiada en tot moment.

Implementació del Codi de conducta

El director o director executiu és responsable d'assegurar que tot el personal sigui informat sobre el contingut d'aquest Codi de conducta i es compromet a respectar-lo, i que el document es revisi i s'actualitzi amb regularitat.

L'adopció o adaptació del Codi de conducta s'avaluarà d'acord amb els procediments determinats pel numeral 1.3 del Reglament Intern de Caritas Internationalis i s'incorporarà als seus Estàndards de gestió.

---

⁴⁰ A fi de respectar les tradicions nacionals i locals, i les convencions lligades amb l'hospitalitat, es poden acceptar petits obsequis o records de poc valor a nom de Càritas, amb la condició de declarar-los.

Mecanismes de denúncia

Es desenvoluparà un procediment per a presentar denúncia d'acord amb l'article 1.7 dels Estàndards de Gestió de Caritas Internationalis. És particularment important que els beneficiaris, els membres de la comunitat i el personal de contraparts puguin denunciar les irregularitats que coneguin.

Obligació d'informar

Tots els membres del personal tenen l'obligació d'informar immediatament de qualsevol sospita o inquietud relativa a infraccions a aquest codi. El personal haurà de plantejar qualsevol inquietud al seu supervisor o supervisora amb inclusió de detalls i, si és possible, aportar proves de suport. Si per alguna raó (p. ex., en el cas que el cap o director hi pogués estar implicat) això no és possible, ha de parlar amb un directiu o amb una altra autoritat pertinent.

Qualsevol denúncia es tractarà de forma confidencial. Qui plantegi de bona fe inquietuds relatives a negligència professional greu serà protegit contra represàlies o qualsevol perjudici. Les acusacions deliberadament falses constituiran una falta disciplinària greu.

Infraccions al Codi

Qualsevol infracció al Codi de conducta que es denunciï serà investigada i podrà comportar mesures disciplinàries.

Andorra la Vella, 5 de desembre de 2016

Amadeu Rocamora
President
Càritas Andorrana